

Radio Østfold AS
Storgata 3
1830 Askim

Askim, 12. januar 2015

Kulturdepartementet
postmottak@kud.dep.no

Rammevilkår for lokalradio ved digitaliseringen av radiomediet

Radio Østfold er et selskap som driver lokalradio i Indre Østfold. Vi var også søker og kvalifisert for å delta ved utlysning av anleggskonsesjoner i den pågående testperioden for digital lokalradio. Vi mener av den grunn mye, mest av alt av vår egen erfaring. Vår erfaring på dette området mener vi bør vektlegges tungt i Departementets vurderinger.

Vårt selskap omfattes ikke direkte av Medietilsynets rapport. Vi merker oss at et selskap som representerer de riksdekkende interessene har blitt en interesse Departementet har ivare tatt særskilt. Vi mener det bør være lokalradiobransjen som skal vektlegges i en sak som omfatter dem selv. Dette er en problemstilling vi selv sterkt har opplevd ved å delta i prosessen rundt de digitale anleggskonsesjonene for lokalradio.

Hvilke lokalradioer bør fortsette etter 2017/2019.

Utgangspunktet for Departementets utspill og Medietilsynets rapport, er føringer i Stortingsmeldingen fra 2011. Her er det såpass mange endringer siden sist: England har jo nå droppet den planlagte avviklingen av FM fordi kulturministeren mener det er forbrukeren selv som skal avgjøre hvilken plattform radio skal velge. Det betyr at Stortingsmeldingen fra 2011 er svært utdatert i forhold til situasjonen i England. Nå får også kommersiell lokalradio lov til å fortsette på FM i England

Vi mener det er svært viktig at lokalradio får fortsette på FM også i Norge, uavhengig om det er kommersiell lokalradio eller nisjeradio. Lokalradioer i storbyene innehar mye kompetanse som også vi utenfor storbyene har meget stor nytte av. Forsvinner denne kompetansen, er det ikke mye håp for de som er utenfor storbyene.

Dessuten er det et stort behov at større lokalradioer faktisk kan fortsette å sende på FM i storbyene. For lokalradiobransjen som helhet er det behov for lokale radiostasjoner som kan utvikle det lokale markedet bedre også i byene. Skulle FM slukkes i storbyene slik man legger opp til, vil det kun være et nasjonalt marked man må forholde seg til. Det er ugunstig for alle. Avisene sliter jo i lokalk markedet på grunn av evolusjonen fra internett, radio har fortsatt en betydelig viktig rolle i lokalsamfunnet, mer enn hva en riksdekkende aktør kan tilby.

Medietilsynet har nok vært uheldig i sin plassering av enkelte radioer i storbyene, men vi mener de som utgjør et lokalt mediemangfold i storbyene, er jo de som har et lokalt reklamemarked. De fleste av de nasjonale kanalene bruker jo lokalradio som en slags videreformidling i storbyene. Det mener vi er feil. Lokalradio i storbyene må forbeholdes de lokale aktørene og ikke store nasjonale konserner.

Virkemidler for å få digitalisert lokalradio

Det kan være mange måter man kan digitalisere lokalradiosektoren på, men det viktigste virkemiddelet er at lokalradio kan fortsette på FM og velge digitale plattformer selv. Det vil undergrave markedet for de lokale radiokanalene om de mister sine kunder fordi de må avvikle på FM. Det er kundene som finansierer en digital lokalradiobransje. Man mister høyst sannsynlig mange lyttere ved en tvungen overgang og for lokalradiobransjen som helhet er det viktig at FM består fordi det utgjør hovedtyngden av inntektsgrunnet.

En annen viktig faktor er hvem som får tildelt anleggskonsesjon for digital lokalradio. Radio Østfold søkte på konsesjonen for Østfold og var kvalifisert til søknadsrunden i prøveperioden hvor auksjon skulle være tildelingsprosessen. Vi forstod raskt at vi kunne glemme å delta i noen auksjon. Her skulle vi konkurrere med både Telenor-eide Norkring og Digitalradio Norge som er eid av NRK og P4 i fellesskap. Vi forstår fortsatt ikke hvorfor myndighetene mener at disse skal delta i en auksjon mot en bransje som selv viser interesse for å drifte dette nettet.

Det spesielle her er statens rolle. Norkring er eid av Telenor som igjen er et selskap hvor staten har aksjeflertall. For Digitalradio Norge AS, er det NRK, et statseid aksjeselskap med offentlig finansiering i form av lisens. Det reiser sentrale spørsmål om det pågår en form for subsidiering av de digitale nettene og selve auksjonen ved hjelp av lisensmidler. NRK eier jo halvparten av selskapet og det er naturlig å reise dette spørsmålet.

Vi har jo også blitt orientert om at Norkring har gitt fra seg noen DAB sendere gratis. Det forsterker inntrykket av at man driver subsidiering for å få det til å se pent ut overfor byråkratene.

Det er derfor på det rene at hverken Norkring eller Digitalradio Norge AS bør få anledning til å inneha konsesjon for den lokale digitalradioblokka. Vi ser heller ikke noen grunn til at nasjonale aktører i sin helhet har noe her å gjøre. De bør ikke få anledning til å delta.

Departementet kan løse dette med noen enkle føringer i utlysningen av anleggskonsesjonen. Som et konkret eksempel kan man ikke tillate at de som innehar anleggskonsesjon eller innholdskonsesjon for de riksdekkende nettene, søker på anleggs- eller innholdskonsesjon på de lokale sendernetene. Selskaper NRK deltar i, bør heller ikke engasjere seg i lokalradioblokka.

Slik vi ser det er det kun anleggskonsesjonen hvor man kan etablere slike føringer. Dermed vil Radio Østfold få anledning til å delta i konkurranse med andre lokale aktører. En

konkurransen med nasjonale aktører som bruker subsidier for å vinne frem, vil aldri være en reell konkurransesituasjon. Dermed bør man være klar over problemstillingene. Lokalradiobransjen skal ha førsterett.

Når det gjelder de lokale digitale radionettene er det en viktig forutsetning for at lokalradio kan drive disse, og det er at de nasjonale nettene ikke benyttes til å konkurrere ut lokalradio. Det har jo nylig skjedd i Trondheim og det er totalt uaksetabelt å sette det lokale DAB nettet ut av spill på denne måten. Departementet har jo ikke satt noen krav til riksblokk II og spørsmålet man da må stille seg er om riksblokk II da vil bli brukt til andre hensikter.

Rammevilkår for dem som får fortsette på FM.

Vi innehar også tillatelse for å sende på det analoge FM båndet. Det er fortsatt vår hoveddistriksjon av vårt innhold og det er her inntektene befinner seg. Skal vi satse på digitale plattformer er vi avhengig av distribusjonen på FM. Uten denne plattformen har vi ikke mulighet for å overleve som kommersielt selskap.

Det er Departementet selv som har foreslått ulike løsninger for de som blir igjen på FM. Her mener vi en utlysning bare vil ødelegge for hele bransjen i en periode hvor man trenger trygghet. En forlengelse er derfor å foretrekke fremfor en utlysning.

Vi er ikke enige om en forlengelse på bare tre år. Det vil skape ytterligere usikkerhet som bransjen ikke trenger. Vi mener en forlengelse på syv år vil være det mest hensiktsmessige for lokalradiobransjen. Det tilsvarer lengden på dagens konsesjonsperiode. En forlengelse kan derfor ikke være dårligere enn ved en fornyelse. Tre års forlengelse krever at forutsetningene blir avklart mye tidligere og at de digitale sendernettene faktisk dekker de reelle områdene.

Det er naturlig at de nasjonale aktørene vil kreve en ny utlysning. De vil benytte dette kravet til å sikre sine egne interesser for å få FM dekning der deres nasjonale DAB nett ikke strekker til. Dette bør departementet avvise. Lokalradiobransjens synspunkter må gå foran de nasjonale synspunktene, siden det er avvikende synspunkter.

Med vennlig hilsen

Tommy Leret
Daglig leder
Radio Østfold AS